

Slovenský jazyk a literatúra – test č. 1/2017

Ukážka č. 1

Istý muž prišiel k veľkému bohatstvu. Namiesto toho, aby si odložil dajaké peniaze na starobu, začal ich rýchlo míňať. Onedlho mu neostalo nič, len šaty, čo mal na sebe. No nerobil si z toho ťažkú hlavu. Veril, že všetko sa nejako samo dá do poriadku. V jedno jarné ráno si vyšiel do polí a cítil sa veľmi príjemne. Pomedzi biele oblaky letel osamelý vták. „To je určite lastovička! Prilieta k nám, keď sa blíži leto. To značí, že leto je za dverami!“ zvolal natešene. Moje problémy sa vyriešili, pomyslel si márnوترatník. Môžem predat kabát a kúpiť si jedlo. No vzápätí sa všetko obrátilo. Počasie sa prudko zmenilo a mrazivý chlad zabil mnoho vtáčikov. Človek našiel na zemi telo zmrznutej lastovičky a povedal: „Kvôli tebe som predal kabát a teraz tu mrznem!“

1. Z ukážky č. 1 vyplýva:

- A) Márnوترatník pomaly minul všetky peniaze.
- B) Muž sa trápil, ale veril, že sa všetko dá do poriadku.
- C) Lastovička priletela na pole z veľkého krdľa.
- D) Muž sa prechádzal na poli a nič ho netrápilo.

2. Z ukážky č. 1 vyplýva ponaučenie:

- A) To, čo má pre nás najväčšiu cenu, si zvyčajne ceníme najmenej.
- B) Jedna lastovička ešte leto nerobí.
- C) Keď si vytrvalý, aj pomaly zájdeš do cieľa.
- D) Keď sme v núdzi, potrebujeme pomoc, nie poučenie.

3. V podčiarknutej vete sa nevyskytuje:

- A) prirovnanie
- B) zdobnenina
- C) personifikácia
- D) príslovka

4. Synonymum k slovu onedlho je slovo:

- A) zajtra
- B) o hodinu
- C) čoskoro
- D) už

5. V teórii literatúry rozlišujeme pojmy literárny druh a literárny útvar.

Ktorý uvedených pojmov je literárnym druhom?

- A) sonet
- B) román
- C) lyrika
- D) komédia

6. Ktorý z uvedených útvarov patrí do neveršovanej epiky?

- A) óda
- B) balada
- C) tragédia
- D) povest'

7. Ako sa nazýva prvé slávnostné uvedenie divadelnej hry?

- A) derniéra
- B) premiéra
- C) generálka
- D) repríza

Ukážka č. 2

1. „Nuž, ja viem, čo urobiť! Musíme mačke priviazať na krk zvonec.“
2. Myši zvolali veľký snem, aby spoločne vymysleli, ako sa pred mačkou chrániť.
3. „Mám to! Mačka nás preto pochyťá, lebo ju nepočujeme prichádzať“
4. V okamihu všetky myši zutekali zo snemu a miestnosť ostala prázdna.
5. „Je medzi vami niekto, kto je ochotný uviazať mačke na krk zvonec?“
6. Mačka ustavične prenasledovala myši a zabila každú, ktorú chytila.
7. „Vyriešil si naše problémy! Stačí nájsť zvonec a priviazať ho mačke na krk.“

8. Vety bájky z ukážky č. 2 sú poprehadzované. Ktorá z nich je prvá a ktorá posledná?

- A) 2, 5
- B) 6, 4
- C) 6, 7
- D) 4, 6

9. V ktorej dvojici slov dochádza k spodobovaniu hlások podľa znelosti?

- A) nadchnúť, roztočiť,
- B) obďaleč, roztrieštiť,
- C) odstúpiť, prednášať
- D) obkresliť, predložiť

10. Ktorá z viet je jednočlenná?

- A) Zahraniční turisti sú zvedaví na všetko.
- B) V novembri sa presťahovali do mesta.
- C) Nadránom sa ticho rozpršalo.
- D) Až potom prvý vystúpil z radu.

11. Ktoré podstatné mená majú rovnaký skloňovací vzor?

- A) lavíc, spáľňa, kľúče, dvere
- B) hus, jari, pleti, pani, krv
- C) mlieka, očí, ušiam, duet, pole
- D) herci, holub, dedo, človek

12. Ktoré vlastné podstatné mená sú napísané správne?

- A) vianoce, Slovenská akadémia vied, Praslovan
- B) Košičan, Slovenská sporiteľňa, Svetový deň zdravia
- C) Deň matiek, parížan, Slovenské národné divadlo
- D) Slovenská Národná Rada, Veľká noc, Európan

13. V ktorej vete je dokonavé sloveso?

- A) Na tamtom dreve sa potkol.
- B) Kráčal vzpriamene.
- C) Akoby sa ho nič netýkalo!
- D) Včera sme sa kúpali.

14. Ktorý z uvedených výrokov nepatrí medzi ostatné tri?

- A) Kto hlboko orie, zlato vyoráva.
- B) Kto včas ráno vstáva, Boh ho požehnáva.
- C) Margita muchám vrece rozvážuje.
- D) Komu niet rady, tomu niet pomoci.

15. V ktorej z možností sú správne doplnené chýbajúce hlásky nasledujúcich viet?

V zoologickej záhrade boli aj dravé zver_. Rieka _unaj pramení v _iernom _ese v Nemecku.

Toto sú otcov_ a matk_n_ znám_. Stratila som št_r_ k_účky od schránky.

- A) i, D, č, l, i, i, i, y, i, l,
- B) y, D, Č, l, i, i, i, y, i, ľ,
- C) y, D, Č, L, í, í, i, i, y, ľ,
- D) i, D, Č, L, y, y, y, y, i, l,

Ukážka č. 3

Vedia o nej chodníky a veže
Električka ponáhľala sa k nej
Až je zrazu celé mesto svieže
z lásky študentskej

Dievčatám tým na účesoch sviati
Máj sa vybral na farebnú púť
Obzrieš sa a úsmev odpovie ti
Sú dnes krásne Len ich vystrihnúť
/Kamil Peteraj – Študentská láska, úryvok/

16. Ktoré slovo treba doplniť v 4. verši 1. strofy ukážky č. 3?

- A) oklamanej
- B) slobodnej
- C) prekliatej
- D) bojzlivej

17. Ktorý z umeleckých prostriedkov sa v texte ukážky č. 3 nevyskytuje?

- A) metafora
- B) epiteton
- C) prirovnanie
- D) personifikácia

18. Ako sa nazýva umelecký prostriedok, ktorým autor zdôrazňuje niektorú vlastnosť osoby, predmetu alebo javu a zároveň vyjadruje aj svoj citový vzťah k zobrazovanej skutočnosti?

- A) zvukomaľba
- B) epiteton
- C) personifikácia
- D) zdrobnenina

19. Aký umelecký prostriedok sa nachádza v 2. verši 2. strofy ukážky č. 3?

- A) metafora
- B) zdrobnenina
- C) zosobnenie
- D) synonymum

20. Ktoré z nasledujúcich vyjadrení platí pre ukážku č. 3?

- A) Je to lyrický text piesne o študentskej láske.
- B) Je to epická báseň, ktorá rozpráva o študentskej láske.
- C) Je to epický text piesne, ktorá oslavuje študentskú lásku.
- D) Je to lyrická báseň, v ktorej prevláda opis mesta a jari.